

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/104/2019
Identifikačné číslo spisu: 4018200264
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4018200264.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD. v právnej veci žalobcu: F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. XX, Z., proti sťažovateľovi (predtým žalovanému): Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Želova č. 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 7221/2018-401, č. k. PV 401/04770/2010/R, č. z. 14451/2018 zo dňa 23.02.2018, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/28/2018-128 zo dňa 06. mája 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a voči sťažovateľovi úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom, č. k. 23Sa/28/2018-128 zo dňa 06.05.2019, zrušil rozhodnutie žalovaného č. 7221/2018-401, č. k. PV 401/04770/2010/R, č. z. 14451/2018 zo dňa 23.02.2018, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a opätovne (po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia č. 19741/2015-401, č. k. PV 401/04770/2010/R, č. z. 47385/2015 zo dňa 21.05.2015 súdom) potvrdil prvostupňové rozhodnutie - platobný výmer č. PV401/04770/2020 zo dňa 27.09.2010, vydaný úradom, pobočkou Nitra, podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku, ktorým uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť preddavky na poistenie na verejné zdravotné poistenie za obdobie od 01.08.2008 do 30.06.2010 v sume 879,03 €.

2. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že zo spisu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 11S/162/2017-87 (ktorý bol pripojený k spisu zn. 23Sa/28/2018), bolo zistené, že predmetom preskúmania bolo rozhodnutie žalovaného - Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou Bratislava, č. s. 5149/2017/401, č. k. PV 401/04797/2010/R, č. z. 76597/2014 zo dňa 14.09.2017, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu PV 401/04797/2010 zo dňa 27.09.2010, ktorým rozhodol, že žalobca je povinný zaplatiť zdravotnej poisťovni nedoplatok na poistnom z ročného zúčtovania poistného za rok 2007 a 2008 v sume 712,59 € a nahradiť trovy konania v sume 5 €. Z

pripojeného spisu tamojšieho súdu, č. 26S/14/2015 bolo zistené, že predmetom preskúmania bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. PV 401/04770/2010 zo dňa 27.09.2010, ktorým žalovaný rozhodol, že žalobca je povinný zaplatiť zdravotnej poisťovni Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. preddavky na poistné na verejné zdravotné poistenie za obdobie od 01.08.2008 - 30.06.2010 v sume 879,30 €. Predchádzajúce rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zo dňa 21.05.2015 bolo zrušené rozsudkom Krajského súdu v Nitre, č. 26S/14/2015-76 zo dňa 08.06.2017, ktorým uložil orgánu verejnej správy povinnosť zisťovať skutkový stav rozsiahlejším spôsobom, a to najmä skutočnosť, ktorú uvádzal žalobca v námietkach v žalobe, a to, že došlo k čiastočnej úhrade tohto dlhu na poistnom a túto skutočnosť si mal správny orgán overiť v čase, keď rozhodoval o podanom odvolaní žalobcu. Túto povinnosť správny orgán, teda žalovaný zanedbal.

3. Správny orgán síce doplnil dokazovanie v smere naznačenom krajským súdom, avšak preskúmaným rozhodnutím opätovne potvrdil platobný výmer č. PV 401/04770/2010 zo dňa 17.09.2010 i napriek tomu, že z doplňujúceho dokazovania mal za preukázané, že žalobca v období od 13.02.2012 do 02.06.2016 nedoplatok v sume 715 € zaplatil. Podľa názoru správneho súdu, správny orgán sa nesprávne s týmto skutkovým stavom vysporiadal v petite rozhodnutia, pretože potvrdil platobný výmer v celom rozsahu, správne sa mal zaoberať iba zostatkovým nedoplatkom žalobcu ku dňu rozhodovania, t. j. k 23.02.2018.

4. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uložil žalovanému povinnosť, aby opätovne rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu a vysporiadal sa s výškou dlhu žalobcu vo vzťahu k preddavkom za žalované obdobie ako aj ďalšími námietkami žalobcu vznesenými v podanej žalobe.

5. Voči rozsudku Krajského súdu v Nitre podal žalovaný v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu nesúhlasu s jeho právnym názorom. Namietal, že v odvolacom správnom konaní sa vysporiadal so všetkými námietkami, resp. uhradenými platbami žalobcu, a to vo výrokovvej časti druhostupňového rozhodnutia, keď uviedol, že žalobca pohľadávku na istine v sume 879,03 €, predpísanú platobným výmerom č. PV401/04770/2010/R zo dňa 27.09.2010 čiastočne uhradil platbami realizovanými v časovom rozpätí od 13.02.2012 do 02.06.2016 v celkovej sume 715 € a uhradil trovy konania v sume 5 € dňa 28.09.2015. Predmetné rozhodnutie bolo vydané v intenciách rozsudku, č. k. 26Sa/14/2015-76 zo dňa 08.06.2017, konkrétne podľa bodu 15 jeho odôvodnenia. Z uvedeného vyplýva, že zo strany žalobcu boli platby vykonané až po vydaní predmetného platobného výmeru.

6. Podľa názoru žalovaného žalobca v žalobe opätovne neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spôsobili zmenu alebo zrušenie rozhodnutia vo veci preddavkov na poistné na verejné zdravotné poistenie. Výšku nedoplatku v sume 164,03 € opätovne potvrdila zdravotná poisťovňa, keď oznámila, že ďalším úhradám zo strany žalobcu nedošlo. Podľa žalovaného, v prípade vykonaných ďalších úhrad žalobcom, napr. v deň vydania rozhodnutia, o ktorých by sa žalovaný nedozvedel, by uvedené malo za následok, že by nedošlo k ustáleniu stavu výšky predpísaných preddavkov na poistné na verejné zdravotné poistenie a musel by obnoviť konanie, čo by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania a s právnou istotou. Podľa jeho názoru je jeho rozhodnutie vydané v súlade so zákonom a vysporiadal sa v ňom so skutkovou aj právnou stránkou veci.

7. Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň požiadal o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Záverom uviedol, že konečné rozhodnutie krajského súdu v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného vo veci sp. zn. 23Sa/28/2017 môže mať vplyv pre súdne konanie vo veci týkajúcej sa ročného vyúčtovania poistného, vedenej pod sp. zn. 11S/162/2017. Zároveň poukázala na rozsudok v danej veci zo dňa 28.11.2018.

8. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že krajský súd rozhodol vo veci správne. Tvrdenie žalovaného, že správny súd sa mal zaoberať iba zostatkovým nedoplatkom žalobcu ku dňu

rozhodnutia, teda ku dňu 23.02.2018 je nesprávne, pretože žiaden zostatkový nedoplatok žalobcu neexistuje, čoho dôkazom sú relevantné listinné argumenty žalobcu uvedené v žalobe a vo vyjadreniach. Uvádzaný nedoplatok vo výške 164,03 € je zo strany zdravotnej poisťovne účelovo vykonštruovaný, tento nepožaduje za relevantný a namieta jeho premlčanie.

9. Žalobca krajskému súdu i žalovanému preukázal zaplatenie celkovej sumy 879,03 € na preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie za obdobie od 01.08.2008 do 30.06.2010, ako aj sumy 41,07 € navyše, spolu teda uhradil 925,10 €. Tvrdenie žalovaného, že žalobca uhradil len 715 € sa nezakladá na pravde. Všeobecná zdravotná poisťovňa ročné zúčtovanie u žalobcu nevykonávala, na čo bola povinná, inak by nedošlo k tomuto konaniu. Zo strany žalovaného aj Všeobecnej zdravotnej poisťovne došlo podľa jeho názoru, k šikanovaniu žalobcu, k ničeniu jeho nepriaznivého zdravotného stavu, keď do centrálného registra uviedla jeho meno ako „neplatič“, v dôsledku čoho všetci lekári odmietli žalobcu ošetriť i napriek tomu, že štát platil poplatok na poistné za neho ako dôchodcu. Z tohto dôvodu zdravotná poisťovňa zamietla žalobcovi kúpeľnú liečbu po operácii srdca, bola mu zamietnutá rehabilitačná starostlivosť, ako aj všetky súvisiace ošetrenia. Z tohto dôvodu bol nútený prestúpiť do inej zdravotnej poisťovne. Navyše, šikana orgánov verejnej správy sa prejavila i podaním návrhu na vykonanie exekúcie, v dôsledku ktorého mu bola z dôchodku zrážaná suma 164,03 €.

10. Na základe uvedených dôvodov považuje žalobca tvrdenie žalovaného za nesprávne a žiadal najvyšší súd, aby rozsudok krajského súdu potvrdil.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

12. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

13. V danom prípade predmetom preskúmania bolo rozhodnutie žalovaného vo veci povinnosti žalobcu zaplatiť preddavky na zdravotné poistenie za obdobie od 01.08.2008 do 30.06.2010. Spornou bola otázka, či žalobca dodatočnými platbami uhradil pohľadávky Všeobecnej zdravotnej poisťovne vyplývajúce z verejného zdravotného poistenia, predpísané platobným výmerom č. PV 401/04770/2010 zo dňa 27.09.2010 v celom rozsahu platbami, realizovanými v období od 30.11.2011 do 07.04.2015.

14. Podľa § 11 ods. 1 písm. c/ zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení, podľa tohto zákona je (okrem iných, zákonom určených subjektov) povinná platiť poistné samostatne zárobkovo činná osoba.

15. Podľa § 11 ods. 4, ods. 8 písm. b/, ods. 9 písm. b/ zákona č. 580/2004 Z. z., samostatne zárobkovo činná osoba na účely tohto zákona je fyzická osoba, ktorá má oprávnenie prevádzkovať živnosť. Štát je platiteľom poistného, ak nie je ďalej uvedené inak, za fyzickú osobu, ktorá poberá dôchodok, okrem poberateľa vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku podľa osobitného predpisu, alebo dôchodok z výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov podľa osobitného predpisu alebo dôchodok z cudziny, alebo dôchodok z iného členského štátu a nie je zdravotne poistená v tomto členskom štáte.

Štát je platiteľom poistného za osobu uvedenú v odseku 8 písm. a/ až h/, j/, o/, p/ a u/, ak je len samostatne zárobkovo činnou osobou a v období, v ktorom sa považuje za osobu podľa odseku 8 písm. a/ až h/, j/, o/, p/ a u/ a za samostatne zárobkovo činnú osobu, jej pomerná časť vymeriavacieho základu podľa § 13 ods. 6 pripadajúca na obdobie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti nepresahuje úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b/.

16. Podľa 12 ods. 1 písm. c/ zákona č. 580/2004 Z. z., sadzba poistného je pre samostatne zárobkovo činnú osobu 14 % z vymeriavacieho základu; ak je samostatne zárobkovo činná osoba so zdravotným postihnutím, sadzba poistného je 7 % z vymeriavacieho základu.

17. Podľa § 15 ods. 4 zákona č. 580/2004 Z. z., poistné sa platí preddavkami na poistné (§ 16) a zúčtováva sa v ročnom zúčtovaní poistného.

18.

Podľa § 16 ods. 2 písm. c/ a ods. 8 písm. c/ zákona č. 580/2004 Z. z., preddavok na poistné sú povinní vypočítať, platiť a odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak, samostatne zárobkovo činná osoba vo výške určenej sadzbou poistného (§ 12 ods. 1 písm. c/) z podielu pomernej časti základu dane a 2,14 dosiahnutý v kalendárnom roku, ktorý:

1. dva roky predchádza rozhodujúcemu obdobiu pre platenie preddavkov od 01. januára do 30. júna,
  2. jeden rok predchádza rozhodujúcemu obdobiu pre platenie preddavkov od 01. júla do 31. decembra.
- Výška preddavku na poistné samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá je súčasne zamestnancom alebo osobou podľa § 11 ods. 8 písm. a/ až h/, j/, o/, p/ a u/, je najviac vo výške určenej sadzbou poistného (§ 12 ods. 1 písm. c/) z trojnásobku priemernej mesačnej mzdy.

19. Podľa § 17 ods. 2 ods. 7 zákona č. 580/2004 Z. z., preddavok na poistné samostatne zárobkovo činných osôb (§ 11 ods. 1 písm. b/) a platiteľov poistného podľa § 11 ods. 2 je splatný do ôsmeho dňa po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca.

Ak platiteľ poistného neodvedie preddavok na poistné riadne a včas, príslušná zdravotná poisťovňa si môže uplatniť nárok na tento preddavok na úrade.

20. Podľa § 17a ods. 1 zákona č. 580/2004 Z. z., zdravotná poisťovňa môže dlžné poistné vyplývajúce z neodvedeného preddavku na poistné, nedoplatku alebo úrokov z omeškania uplatniť voči platiteľovi poistného výkazom nedoplatkov.

21. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z. z., ak platiteľ poistného neodvedie preddavok na poistné alebo nedoplatok riadne a včas, môže príslušná zdravotná poisťovňa uplatniť na úrade voči platiteľovi poistného okrem nároku na poistné (§ 17 ods. 7) aj nárok na úrok z omeškania. Úrok z omeškania sa vypočíta z dlžnej sumy poistného a počtu dní omeškania; na výpočet úroku z omeškania sa použije 2,5-násobok základnej úrokovej sadzby Národnej banky Slovenska platnej v deň splatnosti preddavku na poistné (§ 17 ods. 1 až 5) alebo nedoplatku (§ 19 ods. 10 písm. a/).

22. Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ a b/ a ods. 12 zákona č. 580/2004 Z. z., poistenec je povinný vykonať ročné zúčtovanie poistného za predchádzajúci kalendárny rok a podať ho v príslušnej zdravotnej poisťovni do konca marca nasledujúceho kalendárneho roka. Povinnosť sa nevzťahuje na poistenca, ktorý:

a) počas predchádzajúceho kalendárneho roka nebol samostatne zárobkovo činnou osobou a súčasne:

1. v čase, keď bol poistencom, za ktorého platí poistné štát, a nebol zamestnancom, úhrn jeho vymeriavacích základov podľa 13 ods. 1 až 8 nepresiahol úhrn minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b/ okrem vyňatých príjmov,

2. v čase, keď bol platiteľom podľa § 11 ods. 2, jeho príjem podľa § 13 ods. 7 nepresiahol úhrn

minimálnych základov podľa § 13 ods. 9 písm. b/ okrem vyňatých príjmov a

3. v čase, keď bol zamestnancom, jeho príjmy podľa § 13 ods. 1 až 4 vo všetkých mesiacoch u všetkých zamestnávateľov jednotlivo nepresiahli trojnásobok priemernej mesačnej mzdy a nemal príjmy podliehajúce dani z príjmov podľa osobitného predpisu okrem vyňatých príjmov,

b) počas predchádzajúceho kalendárneho roka nebol samostatne zárobkovo činnou osobou a súčasne počas celého predchádzajúceho kalendárneho roka bol zamestnancom a jeho príjmy podľa § 13 ods. 1 až 4 vo všetkých mesiacoch u všetkých zamestnávateľov jednotlivo presiahli trojnásobok priemernej mesačnej mzdy a nemal príjmy podliehajúce dani z príjmov podľa osobitného predpisu okrem vyňatých príjmov.

Príslušná zdravotná poisťovňa je povinná po zúčtovaní vzájomných pohľadávok a záväzkov vrátiť preplatok platiteľovi poistného alebo jeho právnomu nástupcovi najneskôr v lehote ustanovenej v odseku 11; preplatok zamestnanca, za ktorého vykonal ročné zúčtovanie poistného zamestnávateľ, po zúčtovaní vzájomných pohľadávok a záväzkov vráti zdravotná poisťovňa tomuto zamestnávateľovi. Ak zdravotná poisťovňa neodvedie preplatok riadne a včas, platiteľ poistného, ktorému vznikol preplatok, si môže uplatniť nárok na tento preplatok na úrade; za zamestnanca môže tento nárok uplatniť zamestnávateľ, ktorý vykonal ročné zúčtovanie poistného. Ustanovenie prvej vety neplatí, ak výška preplatku platiteľa poistného nedosiahne najmenej 3 €.

23. Podľa § 20 ods. 2 písm. a/ až c/, ods. 4 zákona č. 580/2004 Z. z., samostatne zárobkovo činná osoba je povinná:

a) písomne vykázat príslušnej zdravotnej poisťovni výšku preddavku na poistné do ôsmich dní odo dňa vzniku povinnosti platiť poistné ako samostatne zárobkovo činná osoba,

b) písomne vykázat príslušnej zdravotnej poisťovni výšku preddavku na poistné do 08. januára kalendárneho roka, ak táto osoba zmenila k 01. januáru kalendárneho roka príslušnú zdravotnú poisťovňu,

c) odovzdať odpis z ročného zúčtovania poistného za predchádzajúci kalendárny rok do 30. júna kalendárneho roka, ak táto osoba zmenila k 01. januáru kalendárneho roka príslušnú zdravotnú poisťovňu.

Príslušná zdravotná poisťovňa je oprávnená pri výkone kontrolnej činnosti podľa osobitného predpisu vyčísliť zamestnávateľovi a samostatne zárobkovo činnnej osobe preddavok na poistné a poistné, ak ich nevykázal vôbec alebo v nesprávnej výške.

24. Podľa § 21 ods. 1 až 4 zákona č. 580/2004 Z. z., právo zdravotnej poisťovne uplatniť nárok na poistné (§ 17 ods. 7, § 18 a § 19 ods. 11) a nárok na úhradu za zdravotnú starostlivosť (§ 9 ods. 7) sa premlčí uplynutím piatich rokov odo dňa splatnosti poistného alebo úhrady za zdravotnú starostlivosť.

Právo vymáhať poistné, úrok z omeškania a úhradu za zdravotnú starostlivosť podľa odseku 1 sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení povinnosti zaplatiť poistné, úrok z omeškania alebo úhradu za zdravotnú starostlivosť, ak nie je ustanovené inak.

Právo na vrátenie preplatku sa premlčí uplynutím piatich rokov od prvého dňa kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom sa malo vykonať ročné zúčtovanie poistného. Ak platiteľovi poistného nevznikla povinnosť za kalendárny rok vykonať ročné zúčtovanie, jeho právo na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu v kalendárnom roku sa premlčí do piatich rokov odo dňa, keď bola taká platba poistného pripísaná na účet zdravotnej poisťovne.

V prípade nespĺnenia povinností podľa § 6 alebo oznamovacích povinností podľa § 23 ods. 1, 2 a 5 právo zdravotnej poisťovne uplatniť si nárok na predpísanie poistného a úroku z omeškania na úrade sa nepremlčuje.

25. Podľa § 77a ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na konanie a rozhodovanie o pohľadávkach z verejného zdravotného poistenia sa vzťahuje Správny poriadok, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), tento zákon sa vzťahuje na konanie, v ktorom v oblasti verejnej správy správne orgány rozhodujú o právach, právom chránených

záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 3 ods. 1, 2, 5 Správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpejú v konaní ujmu.

Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

28. Podľa § 32 ods. 1 a 2 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Údaje z informačných systémov verejnej správy a výpisy z nich, okrem údajov a výpisov z registra trestov, sa považujú za všeobecne známe skutočnosti a sú použiteľné na právne účely. Tieto údaje nemusí účastník konania a zúčastnená osoba správnemu orgánu preukazovať dokladmi. Doklady vydané správnym orgánom a obsah vlastných evidencií správneho orgánu sa považujú za skutočnosti známe správnemu orgánu z úradnej činnosti, ktoré nemusia účastník konania a zúčastnená osoba správnemu orgánu dokladovať.

29. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Správneho poriadku, rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať (podať rozklad), je právoplatné.

Rozhodnutie je vykonateľné, ak sa proti nemu nemožno odvolať (podať rozklad) alebo ak odvolanie (rozklad) nemá odkladný účinok.

30. Podľa § 53 Správneho poriadku, proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

31. Podľa § 59 ods. 1 až 3 Správneho poriadku, odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti správnemu orgánu, ktorý ho vydal, na nové prejednanie a rozhodnutie, pokiaľ je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; správny orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

32. V ustanovení § 55 ods. 1 Správneho poriadku zákonodarca vyjadruje základnú zásadu (ak osobitný zákon nestanovuje inak), že včas podané odvolanie má odkladný účinok. Tento účinok vyjadruje skutočnosť, že až do konečného rozhodnutia o odvolaní nemožno rozhodnutie vykonať, a teda dochádza k odkladu plnenia povinnosti, resp. jej vynútenia. Odkladný účinok odvolania prichádza do úvahy len pri tých rozhodnutiach, ktoré majú vykonateľný obsah. Takýto obsah majú rozhodnutia, ktoré ukladajú niečo plniť, niečo strpieť alebo niečoho sa zdržať.

33. V danom prípade žalobca v žalobe nespochybnil správnosť a spôsob výpočtu a predpisu nedoplatkov na preddavky poistného na verejné zdravotné poistenie žalobcu, v zmysle platobného výmeru, č. PV 401/04770/2010 zo dňa 27.09.2010, splatné mesačne, počnúc od 08.09.2008 do

08.07.2010 v celkovej sume 879, 03 €. Žalobca v odvolaní namietal len skutočnosť, že žiadal zdravotnú poisťovňu o výnimku zo zákonnej povinnosti z dôvodu, že je dôchodcom, takže za neho poistné na zdravotné poistenie uhrádza štát. V podanej žalobe už predmetnú námietku nevzniesol, poukazoval na vykonané úhrady, na základe ktorých považuje celú vyrubenú sumu za uhradenú.

34. Kasačný súd sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu, z ktorého zistil, že žalobca bol v posudzovanom období samostatne zárobkovo činnou osobou z dôvodu vykonávania podnikateľskej činnosti, čo vyplýva z výpisu zo živnostenského registra ku dňu 22.09.2010. Do spisu založil aj potvrdenie o výplate predčasného starobného dôchodku zo dňa 05.11.2010, vystavené Slovenskou poštou, a. s., ktoré však neosvedčuje obdobie, od ktorého mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že odvody poistného na verejné zdravotné poistenie je v pomernej časti povinná realizovať aj samostatne zárobkovo činná osoba, ak je zároveň poberateľkou starobného dôchodku. Žalobca preto bol povinný odvádzať poistné aj v prípade, keď poberal predčasný starobný dôchodok.

35. Napriek okolnosti, že v dôsledku podania odvolania platobný výmer nenadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť, žalobca začal na jeho základe vykonávať úhrady nedoplatku preddavkov na verejné zdravotné poistenie. Časť úhrad zaúčtovala zdravotná poisťovňa pod variabilným symbolom určeným na zaplatenie vyúčtovaného nedoplatku preddavkov poistného uvedeného v platobnom výmere, úhrady realizované žalobcom dňa 30.11.2011 v sume 225,10 € a dňa 13.01.2012 v sume 50 €, boli zaúčtované zdravotnou poisťovňou pod variabilným symbolom zhodujúcim sa s rodným číslom platiteľa. Z dokladov predložených žalobcom je preukázané, že všetky platby označené ako „splátky” boli žalobcom uhrádzané, či už priamo do pokladne zdravotnej poisťovne, alebo poštovou poukážkou pod jedným variabilným symbolom, ktorým je rodné číslo žalobcu. Zdravotná poisťovňa následne sama určila účel, na ktorý boli platby použité zaevidovaním pod rozdielnymi variabilnými symbolmi. Z podania žalobcu zo dňa 30.11.2011 zároveň vyplýva, že platba 225,10 € bola poukázaná na účely úhrady časti dlhu, bez bližšej špecifikácie. Uvedené sumy (225,10 a 50 €) boli, podľa vyjadrenia zdravotnej poisťovne, žalobcovi vrátené v ročnom zúčtovaní za rok 2011. Doklad o tejto tvrdenej skutočnosti sa v spise nenachádza, sťažovateľ ju nepreverenol a táto skutočnosť žalobca vo svojich vyjadreniach nepotvrdil.

36. Zo spisu predloženého žalovaným kasačný súd nezistil (v danom smere nebolo podané vysvetlenie), z akého dôvodu mali byť uvedené platby zdravotnou poisťovňou žalobcovi vrátené bez toho, aby došlo k vzájomnému zúčtovaniu pohľadávok a záväzkov podľa § 19 ods. 12 zákona č. 580/2004 Z. z. Z predložených dokladov je však zrejmé, že ku dňu vydania druhostupňového rozhodnutia č. 7221/2018-401, č. k. PV 401/04770/2010/R, č. z. 14451/2018 zo dňa 23.02.2018 došlo k zmene skutkových okolností, v dôsledku úhrad realizovaných žalobcom na účely splatenia nedoplatku preddavkov poistného za dotknuté obdobie.

37.

Výrok rozhodnutia zo dňa 23.02.2018 obsahuje okrem vyjadrenia, že orgán verejnej správy druhého stupňa zamietá odvolanie žalobcu, aj rozhodnutie o potvrdení platobného výmeru č. PV 401/04770/2010 zo dňa 27.09.2010 podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku. Ďalej vo výroku svojho rozhodnutia žalovaný konštatoval, že platiteľ pohľadávku na istine v sume 879,03 €, predpísanú platobným výmerom, čiastočne uhradil platbami realizovanými od 13.02.2012 do 02.06.2016 v sume 715 € a uhradil trovy konania v sume 5 €. Vo výroku absentovalo presné a jednoznačné určenie dlžnej sumy ku dňu 23.02.2018, ktorú je žalobca povinný uhradiť.

38. Podľa názoru kasačného súdu, výroková časť rozhodnutia sťažovateľa nezodpovedá zákonnej požiadavke, podľa ktorej, výrok musí byť formulovaný presne, určito, stručne a musí úplne vyjadrovať vyriešenie veci, ktorá je predmetom správneho konania. Najmä nezodpovedá aktuálnemu skutkovému stavu ku dňu jeho vydania, čo malo byť po doplnení dokazovania dôvodom na zmenu prvostupňového rozhodnutia podľa § 59 v ods. 2 Správneho poriadku. Orgán verejnej správy druhého stupňa podľa uvedeného ustanovenia, odvolaniu vyhovie a napadnuté rozhodnutie zmení aj vtedy, ak v dôsledku

došetrenia, ktoré nepresahuje možnosti druhostupňového orgánu, dospeje k iným skutkovým zisteniam. Pri zmene rozhodnutia môže odvolací orgán zmeniť nielen výrokovú časť, ale aj odôvodnenie, prípadne ich časti.

39. Je zrejmé, že v čase právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia sťažovateľa pohľadávka zdravotnej poisťovne na preddavkoch poistného voči žalobcovi nepredstavovala sumu 879,03 €, predpísaného platobným výmerom zo dňa 27.09.2010, a preto nebol daný dôvod na jeho potvrdenie.

40. Podľa 135 ods. 1 SSP na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Z uvedeného dôvodu nebolo možné považovať rozhodnutie sťažovateľa za súladné so zákonom.

41. Námitka sťažovateľa, že zmenou rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa by došlo k porušeniu princípu právnej istoty nie je dôvodná, pretože predmetné rozhodnutie nenadobudlo v dôsledku odvolania právoplatnosť, na jeho základe teda nedošlo k vzniku, zmene alebo zániku postavenia účastníka konania a neboli porušené ani jeho očakávania. Zároveň nebolo možné rozhodnúť o odkladnom účinku kasačnej sťažnosti z dôvodu, že nebola v danom prípade splnená podmienka hrozby závažnej ujmy a rozporu s verejným záujmom a kasačný súd rozhodol vo veci samej.

42. Všeobecná zdravotná poisťovňa si uplatnila nárok na zaplatenie poistného v lehote podľa § 21 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z. z. na Úrade na dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, a preto námitka premĺčania tohto nároku žalobcom vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti nie je dôvodná.

43. Na základe uvedených dôvodov dospel kasačný súd k názoru, že rozsudok Krajského súdu v Nitre vec správne právne posúdil, kasačná sťažnosť nie je dôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

44. O trovách kasačného konania rozhodol podľa § 467 v spojení s ust. § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi primal ich úplnú náhradu. O výške náhrady trov kasačného konania rozhodne krajský súd po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 175 ods. 2 SSP).

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení zákona č. 33/2011 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.